

HARJOITUSYRITYKSESSÄ KOETTUA

**Kone- ja metallialan pienryhmän kokemuksia
yrittäjäopinnoista ammattiopisto Luovissa**

Keijo Simi

**Kehittämishankeraportti
Tammikuu 2008**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**
Ammatillinen opettajakorkeakoulu/erityisopettajakoulu

Tekijä(t) Keijo Simi	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 29	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi Harjoitusyrityksessä koettua. Kone ja metallialan pienryhmän kokemuksia yrittäjäopinnoista ammattiopisto Luovissa		
Koulutusohjelma Ammatillinen erityisopettajankoulutus		
Työn ohjaaja(t) Leena Heimonen		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä Ammattiopisto Luovissa toteutettiin syksyllä 2006 pilottihanke, jossa kone- ja metallialan erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat suorittivat yrittäjyyden opintoja harjoitusyritystoiminnan kautta. Toteutuksen ajankohdaksi valittiin opintojakso, jolloin opiskelijat olisivat olleet työssäoppimassa. Yrittäjyyden opinnot integroitiin kone- ja metallialan ammattiaineisiin ja opinnot suoritettiin toiminnallisesti. Opetusmenetelminä käytettiin, pienryhmäopetusta, samanaikaisopetusta ja toiminnallista opetusta. Tärkeänä osana opetusprosessia olivat myös opintokäynnit pankissa, uusyrityskeskuksessa ja työvoimatoimistossa. Opetusresursseina oli käytettävissä kaksi opettajaa ja ohjaaja. Pilottihankkeen tarkoituksena on kehittää Ammattiopisto Luoville oma erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden oppimista tukeva toteutustapa opetushallituksen määräämän uuteen valinnaiseen opintokokonaisuuteen 3.3.C, yrittäjyys ja yritystoiminta 20 ov. Pilottihankkeessa onnistuttiin luomaan käytänteitä, joilla yrittäjyysopintoja voidaan toteuttaa, sekä lisäksi vaihtoehtoisia ratkaisuja joidenkin yhteisten aineiden opetukselle. Harjoitusyritystoiminta voi toimia myös osana työssäoppimista madaltamaan kynnystä siirryttäessä yritys-elämään työssäoppimaan.		
Avainsanat (asiasanat) Yrittäjyys, tekemällä oppiminen, erityisopetus		
Muut tiedot		

Author(s) Keijo Simi	Type of Publication Development project report	
	Pages 29	Language Finnish
	Confidential ☐ Until _____	
Title Experiences in practice enterprise. Experiences of entrepreneurship in the line of machine and metal small group in vocational institute Luovi.		
Degree Programme Vocational Special Needs Teacher Education		
Tutor(s) Leena Heimonen		
Assigned by		
Abstract <p>In autumn 2006 a practice enterprises pilot project was implemented in vocational institute Luovi. In this project special need students from the line of machine and metal carried out entrepreneurship studies via practice enterprises project. The implementation date was scheduled in to the students on-the-job learning practical training period. The entrepreneurship studies were integrated in to the vocational studies line of the machine and metal. The idea was learning by doing. The educational methods were using small groups, simultaneous and functional teaching. Excursions to banks, the new company centre and the employment agency were also an important part of the learning process. The teaching resources were two teachers and an instructor.</p> <p>The purpose of this pilot project was to develop a supportive method of implementation of entrepreneurship and workplace studies (the 3.3. Of 20 credits) for the special need students in line of machine and metal Vocational Institute Luovi. The instruction to make this curriculum came from The Finnish National Board of Education and it is optional for the students.</p> <p>We managed to create models, to carry out entrepreneurship studies in Luovi and also found out alternative solutions to execute some core subjects. Practice Enterprise project can also function as on-the-job learning, which removes the barrier when going to the on the learning period in business life.</p>		
Keywords Entrepreneurship, learning by doing, special education		
Miscellaneous		

SISÄLLYS

<u>1 JOHDANTO.....</u>	<u>2</u>
<u>2 YRITTÄJYYSTEEMA AMMATILISESSA PERUSTUTKINNOSSA.....</u>	<u>3</u>
<u>2.2 Toiminnallinen opiskelu erilaisen oppijan mahdollisuutena.....</u>	<u>6</u>
<u>2.3 Oppiaineintegrointi yrittäjyyden pilottihankkeessa.....</u>	<u>7</u>
<u>3 YRITTÄJYYDEN PILOTTIHANKE AMMATTIOPISTO LUOVISSA.....</u>	<u>9</u>
<u>3.1 Yrittäjyysopintoja toiminnallisesti.....</u>	<u>10</u>
<u>3.2 Harjoitusyrityskeskus Finpec.....</u>	<u>11</u>
<u>4 PILOTTIHANKKEEN KOKEMUKSIA JA POHDINTAA TULEVASTA.....</u>	<u>12</u>
<u>4.1 Opiskelijoiden erityisen tuen toteutuminen pilottihankkeessa.....</u>	<u>13</u>
<u>4.2 Opiskelijoiden ajatuksia harjoitusyritystoiminnasta.....</u>	<u>14</u>
<u>LIITTEET.....</u>	<u>15</u>
<u>LÄHTEET.....</u>	<u>16</u>

1 JOHDANTO

Ammatillisiin peruskoulutuksen opetussuunnitelmien ja näyttötutkintojen perusteiden lukuun 3, ammatillisten opintojen tavoitteet, keskeiset sisällöt ja arviointi kohtaan muut valinnaiset opinnot, on lisätty kaksi uutta opintokokonaisuutta 1.8.2007 alkaen toistaiseksi noudatettavaksi:

Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen 2 ov

Yrittäjyys ja yritystoiminta 20 ov

(<http://www.edu.fi/SubPage.asp?path=498,529,51475,21605>)

Merikosken ammatillinen koulutuskeskus, Kaprakan ammatillinen koulutuskeskus ja Hoikan opisto muodostavat 1.8.2007 lähtien Suomen suurimman ammatillisen erityisoppilaitoksen. Uusi oppilaitos on nimeltään Ammattiopisto Luovi.

Luovin laajaan koulutustarjontaan kuuluu valmentava ja kuntouttavaa opetus ja ohjaus, ammatillinen perustutkintoon johtava koulutus, ammatillinen aikuiskoulutus sekä vapaan sivistystyön koulutus.

Luovi toimii 18 paikkakunnalla ympäri maan.

Ammatillisessa perusopetuksessa koulutusaloja Luovissa on kuusi: kulttuuriala, luonnontieteiden ala, luonnonvara- ja ympäristöala, matkailu-, ravitsemis- ja talousala, tekniikan ja liikenteen ala sekä yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala.

Koulutustarjontaamme kuuluu olennaisena osana myös [valmentava ja kuntouttava opetus](#) ja ohjaus, jota järjestämme sekä ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavana että työhön ja itsenäiseen elämään valmentavana koulutuksena.

(<http://www.luovi.fi/>)

Ammattiopiston perustutkintokoulutusohjelmissa on pilotoitu yrittäjyyden valinnaiskurssia. Ammattiopisto Luovin yrittäjyysopintojen pilottihankkeen tarkoituksena oli löytää toimiva tapa opettaa ja opiskella yritystoimintaa integroituna ammattialan opintoihin. Pilottihanketta varten varattiin opiskelijoiden lukuvuodesta yksi jakso, eli kuusi viikkoa. Opiskelijoiksi hankkeeseen valittiin toisen vuoden metallialan perustutkinnon levyseppähitsaaja- ja koneistajaopiskelijat. Mukaan otettiin myös yksi kolmannen luokan koneistajaopiskelija, jolla oli henkilökohtaista kiinnostusta yritystoimintaan ja yrityksen perustamiseen. Pilottihankkeena toteutettuun harjoitusyritysjaksoon sisällytettiin myös työssäoppiminen

oppilaitoksen sisällä.

Ammattiopisto Luovi on erityisammattioppilaitos ja se toi hankkeeseen oman näkökulmansa. Siten hankkeen kolmantena lähtökohtana oppiaineintegroinnin ja uuden oppiaineen lisäksi oli erityistä tukea opiskelussa ja oppimisessa tarvitsevien opiskelijoiden laaja-alainen tuki oppimisympäristössä.

Hanke suunniteltiin toteutettavaksi siten, että alkuvuikosta aamupäivällä oli teoreettisia opintoja ja iltapäivällä oli asiakastöiden tekemistä. Loppuvuikolla aamupäivät tehtiin asiakastöitä ja iltapäivällä oli vapaavalintaisia opintoja tai keskityimme luokkatyöskentelyyn viikon opintoja kooten. Toteutusmalliin päädyttiin arvioitaessa opiskelijoiden jaksamista teoreettispainotteisen opiskelun osalta. Yrityksen perustamisen harjoittelemista opiskeltiin siten kuin se oikeastikin tehdään, eli jokainen opiskelija perusti jakson aikana oman yrityksen. Jaksoon sisältyi myös yritysvierailu, käynti uusyrityskeskuksessa ja opintokäynti rahoitusneuvotteluissa pankissa.

2 YRITTÄJYYSTEEMA AMMATILISESSA PERUSTUTKINNOSSA

Yrittäjyydellä koulutuksessa ymmärretään laajasti yritteliäisyyden ja jokaisen yksilön yrittäjämäisten ominaisuuksien ja yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvien valmiuksien kehittymistä. Yrittäjyyskasvatukseen osallistuvat kaikki koulutuksen piirissä työskentelevät. Yrittäjyyden kehittymisen tavoitteena tulee olla, että opiskelijasta kehittyy oma-aloitteinen, tunnollinen, rohkea, kekseliäs ja työtään arvostava työntekijä ja ammatinharjoittaja sekä yrittäjä (ammattillisen koulutuksen opetussuunnitelman- ja näyttötutkinnon perusteet 1999-2001.) (Opetushallitus).

Pilottihankkeen ajatuksia kuvaa hyvin kuvaus yrittäjyydestä kasvatusprosessina, jota ei ole tarkoitettu vain tuottamaan omistajayrittäjiä tai korkean kasvuprofiilin opportunistisia yritysjohtajia. Pikemminkin kasvatusprosessin tarkoitus on edistää opiskelijoiden tiedollista, taidollista ja asenteellista kehittymistä yritteliäiksi ja itseohjautuvan aktiivisiksi toimijoiksi. Tällöin yrittäjyyskasvatuksessa on tärkeitä sekä opetettava aines, että käytettävät

opetusmenetelmät. Kun oppilaitoksen oppimisympäristö kehittyy yrityshenkiseksi, nähdään tärkeä kulttuurinen muutos. Oppilaitoksen yrittäjyyskulttuuri aktivoi opettajat ja opiskelijat ajattelemaan, toimimaan ja suhtautumaan kuin yrittäjät. (Koiranen, Peltonen 1995, 37.)

Yrittäjyydellä koulutuksessa ymmärretään laajasti yritteliäisyyden ja jokaisen yksilön yrittäjämäisten ominaisuuksien ja yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvien valmiuksien kehittymistä. Yrittäjyyden kehittymisen tavoitteena tulee olla, että opiskelijasta kehittyy oma-aloitteinen, tunnollinen, rohkea, kekseliäs ja työtään arvostava työntekijä ja ammatinharjoittaja sekä yrittäjä. (Ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelman- ja näyttötutkinnon perusteet 1999-2001.)

Nuori Yrittäjyys-ohjelma tarjoaa yrittäjyys- ja kuluttajakasvatusta tukevia opinto-ohjelmia 14–25 -vuotiaille nuorille. Käytännönläheiset ohjelmat haastavat oppimaan oman toiminnan kautta tiimityöskentelyä, ongelmanratkaisua, omien ideoiden kokeilua ja toteuttamista sekä vastuunottamista omasta työstä. Ohjelmat antavat tietoa yrittäjyydestä ja kannustavat aktiiviseen, oma-aloitteiseen työotteeseen läpi elämän.

2.1 Yrittäjyys oppiaineena

Yrittäjyydestä oppiaineena on kysymys yrittäjyyskasvatuksesta. Yrittäjyyskasvatus on:

- Pitkäjänteistä asennekasvatusta
- Yksilön yrittäjämäistä ajattelua ja käyttäytymismallien kehittämistä, sekä erilaisten yrittäjyyden muotojen lisäämistä
- Hyvin poikkitieteellistä
- Yrittäjyys nähdään prosessina. Ihmistä voidaan kehittää ja kouluttaa yrittäjyyteen, koska ihmiset muuttuvat
- Yrittäjyyskasvatus kattaa sekä sisäisen että ulkoisen yrittäjyyden (Opetushallitus)
- Yrittäjyyskasvatus pitää nähdä avarammin, jolloin päämääränä on tehdä yrittäjyydestä osa opiskelijoiden elämää
- Elämänhallintaa
- Se ei ole vain uusien yrittäjien tuottamista vaan arvo- ja asennetasolta nousevan yrittäjyysidentiteetin kehittämistä

Yrittäjäkäsvely on tavoitteellista toimintaa

- Kolme tavoitetasoa opetussuunnitelmien perusteella
 - Asennetaso (koko koulutusjärjestelmä)
 - Tietotaso (peruskoulun jälkeen)
 - Taitotaso (ammatillinen koulutus)

Oppilaitoksen rooli: Tukea opiskelijan sisäistä yrittäjyyttä eli yritteliäisyyttä, aktiivisuutta, luovuutta, sinnikkyyttä ja yhteistoiminnallisuutta. Yrittäjyyskasvatuksen tulee myös auttaa opiskelijaa

- ymmärtämään yrityksen merkitys, perehdyttää yrittäjyyteen ammattina sekä antaa tietoja ja valmiuksia yritystoimintaa varten
- Asenne- ja arvokasvatus ovat tärkeimpiä osa-alueita
- Pelkkä ”tiedon jakaminen” ja valmiuksien kehittäminen ei riitä.

(<http://www.joensuu.fi/tkk/projektit/lyyti/yritkasv.htm>)

Yrittäjyyttä voidaan opettaa monella tavalla. Harjoitusyrityspilottiimme valitsimme opetustavaksi toiminnallisen opetuksen. Yritykset ideoitii ja asianmukaiset kaavakkeet täytettiin kuten oikeaa yritystä perustettaessa. Yritysideoita ja toimintasuunnitelmia arvioitiin alan ammattilaisten taholta kuten tehtäisiin oikeaa yritystä perustettaessa. Yrityskirjeet, tarjouslaskelmakaaviot ja muut asiapaperit laadittiin niin, että niitä voidaan käyttää oikeassakin yrityksessä

Opetus suunnattiin kokeellisesti kone- ja metallialan perusopintoja suorittaville toisen vuosikurssin opiskelijoille. Mukaan otettiin yksi kolmannen luokan koneistukseen suuntautunut opiskelija hänen omasta pyynnöstään. Toisen luokan opiskelijat valittiin lähinnä siitä syystä, että opiskelijat saisivat samalla mahdollisuuden suorittaa ensimmäisen työssäoppimisjaksonsa koulun ympäristössä. Opiskelijoiden valmiudet koulun ulkopuoliseen työssäoppimiseen olivat heikot. Koko opiskelijaryhmästä kolme opiskelijaa oli työssäoppimassa oppilaitoksen ulkopuolella ja yksi heistä palasi kahden viikon kuluessa takaisin kouluun.

2.2 Toiminnallinen opiskelu erilaisen oppijan mahdollisuutena

Yrittäjyyskasvatuksessa teoreettisten opintojen ohessa ja vastapainona on oltava merkittävä määrä tekemällä oppimista. Hyvä tapa opiskella yrittäjyyttä onkin tehdä yritystoimintaan liittyviä käytännön tehtäviä samanaikaisesti. Tekemällä oppimiseen perustuvia järjestelmiä – joissa oppilaat ja opiskelijat esimerkiksi perustavat pienen yrityksiä ja toimivat yrittäjinä – käytetään monissa maissa yrittäjyystaitojen kehittämiseksi erityisesti toisen asteen koulutuksessa. (Euroopan komissio 2004, 27.)

Toiminnallinen opiskelu käsittää erilaisia opiskelun muotoja, joille kaikille on yhteistä opiskelijan osallistuminen toimintaan muutoinkin kuin esitystä seuraamalla ja muistiinpanoja tehden. Toiminnallisessa opiskelussa opiskelija saa tehtäviä opetuksen aikana ja lisäksi seuraavaa kontaktiopetuskertaa varten valmentavia tehtäviä. Toiminnallista opiskelua ovat mm. laboraatiot, työpajat, draamat, tiimityöt, projektit jne. Toiminnallisen opiskelun onnistumiseksi on välttämätöntä, että opiskelija valmentautuu oppimistilanteeseen ja työstää asioita mielessään tilaisuuden jälkeen. (http://www.diak.fi/sops_o11)

Toiminnallisessa opiskelussa painottuu opiskelijan oma tekeminen, suorittaminen, jolloin hänelle jää tekemisistään konkreettisesti ”jotain käteen”. Jos opiskelijalla ei ole aikaisempaa kokemusta yritystoiminnasta, hänen voi olla vaikeaa sitoa saamaansa opetusta/tietoa mihinkään aikaisempaan asiaan. Konstruktivisessa oppimiskäsityksessä on juuri kysymys tästä, uusien asioiden rakentamisesta vanhan, jo opitun päälle. (Tynjälä, 1999, 43)

Konstruktivismin näkökulmia

- Korostetaan aikaisemmin opittua
- Skeemat, olemassa olevat kognitiiviset rakenteet, joihin uusi tieto liitetään, ovat tärkeitä.
- Aktiivinen ponnistelu tärkeää.
- Aktiivisella ponnistelulla saavutetaan syvä muistijälki.
- Oppi liitetään arkielämän tilanteisiin.
- Harjoittelun tulee olla mahdollisimman viestinnällistä.

(<http://www.finope.fi/content.php?cat=1&cid=21>)

Pilottihankkeessa mukana olleet opiskelijat olivat kaikki erityistä tukea oppimisessa ja opiskelussa tarvitsevia. Heidän erityisopetuksen perusteensa ja erityisen tuen tarpeita olivat:

Taulukko 1. Yrittäjäopintojen pilottihankkeessa opiskelleiden opiskelijoiden erityisopetuksen perusteet ja erityisen tuen tarpeet.

Erityisopetuksen perusteet	Erityisen tuen tarve
hahmottamisen häiriöitä 01, mielenterveydellisiä häiriöitä 06	psykologin palvelut, jatkuvaa palautetta
fyysinen vamma	joustavuutta aikatauluissa (kova lääkitys aiheuttaa joskus nukkumishäiriöitä, mahdollisuus liikkua kesken teoriaopetuksen, työsalissa oma ergonominen tuoli
lievä kehitysvamma, mukautettu opetus 04	paljon ohjausta, esimerkkejä, selittämistä, todella pienin askelin eteenpäin, pienryhmäopetus
näkövamma, psyykinen pitkäaikaissairaus 06	psykologin palvelut, jatkuvaa palautetta
alkoholismi, psyykinen pitkäaikaissairaus 06	psykologin palvelut, jatkuvaa palautetta
mukautettu opetus 04, allergia, epilepsia, fyysinen vamma, lukivaikeus	selkokielistä opiskelumateriaalia, asianmukaiset suojavälineet työtunneilla, pienryhmäopetus
muu syy 12, erityinen käyttäytymis- ja sopeutumishäiriö	pienryhmäopetus
psyykinen pitkäaikaissairaus 06	psykologin palvelut, jatkuvaa palautetta

2.3 Oppiaineintegrointi yrittäjyyden pilottihankkeessa

Integroidussa opetuksessa opetetaan samaan aikaan teoriaa ja oman ammatin käytännön työtehtäviä. Valtaosalla opiskelijoista on vaikeuksia teoria-aineiden opiskelussa. Näitä olivat mm. lukivaikeus, psyykinen pitkäaikaissairaus, josta seurauksena keskittymisen häiriöt ja lievä kehitysvamma.

- Opiskelijoiden mukaan teoria-aineet ovat irrallisia aineita, joista ei ole käytännön hyötyä.
- Monet oppimisvaikeudet vaikeuttavat kirjallisten töiden tekemistä.
- Opiskelijoilla on aina ollut vaikeaa teoria-aineiden opiskelu ja asenteet ovat sen mukaiset.

Integroitu opetus toteutettiin kahden opettajan ja yhden ohjaajan toimesta. Teoriapainotteisen opetuksen aikana kaikki kolme opetushenkilöstön edustajaa olivat opiskelijoiden tukena ja työsaliosuudessa opetuksesta vastasi ammatinopettaja. Resurssit olivat oikein mitoitettut työ- ja teoriaopetuksen osa-alueilla lukuun ottamatta ohjaajan puutetta työsalissa. Optimaalinen tilanne olisi ollut sellainen, jossa ohjaajamme olisi ollut niin sanottu opetettavan alan ammattilainen, joka olisi voinut olla apuna työsalissakin. Teoriaosuuksissa opiskelijat tarvitsivat huomattavan paljon yksilöllistä tukea ja myös ammatillinen näkökanta teoreettisiin asioihin antoi opiskelijoille motivoivaa näkökantaa.

Etuja tällaisessa järjestelyssä oli

- Riittävän opiskelijakohtaisen ohjausajan järjestäminen.
- Opiskelijat saivat opetusta useammasta näkökulmasta.
- Erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat saivat tarvitsemaansa yksilöllistä tukea.
- Myös opettajat oppivat toisiltaan; vertaispalaute, erilaiset työtavat.
- Opettaja pystyi ajoittain tekemään opetuksen lisäksi muita ryhmään liittyviä tehtäviä.

Haittoja

- Ryhmä vaati paljon taloudellista panostusta.
- Jos opettajilla on suuria näkemyksellisiä eroja opetustyylyissään, voi syntyä konflikteja.

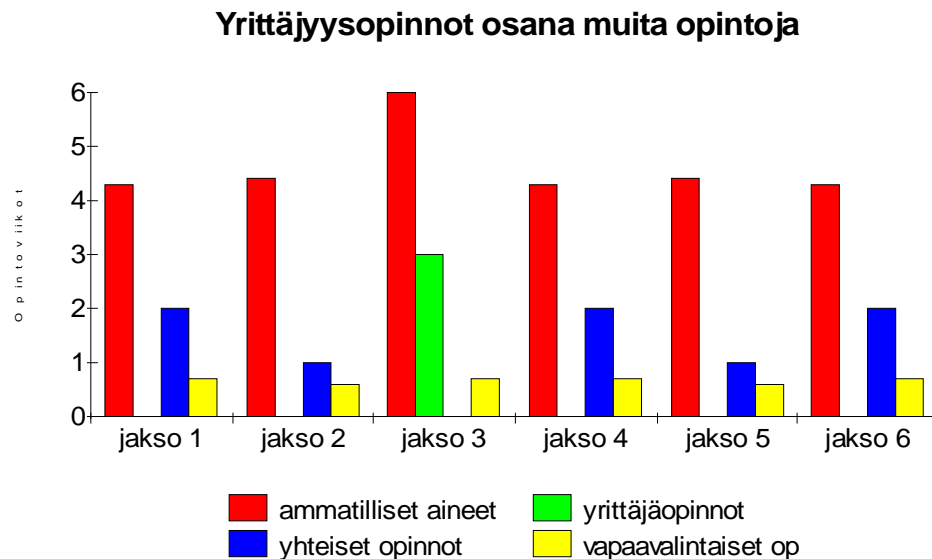
3 YRITTÄJYYDEN PILOTTIHANKE AMMATTIOPISTO LUOVISSA

Pilottihankkeen opiskelijoilla oli tavoitteena suorittaa yritysopintoja ja ammatillisten aineiden opintoja samaan aikaan. Ammatillisina aineina olivat toisen vuoden eriyttävät ammatilliset opinnot. Levyseppähitsaajilla nämä ovat levy- ja hitsaustyöt, 20 opintoviikkoa.

Koneistajilla toisen vuoden eriyttävänä opintoina on koneistus, 20 opintoviikkoa.

Pilottihankkeessa ammatillisiin opintoihin integroitiin yrittäjyysopinnoista, Yrityksen eri työtehtävissä toimiminen 3ov.

Jaksossa 3 yrittäjyysopinnot sisältyivät ammatillisiin opintoihin.

KUVIO 1. Yrittäjyysopinnot osana muita opintoja

Harjoitusyritystoiminnan kautta olisi mahdollista opiskella yhteisistä aineista seuraavia: yhteiskunta- yritys- ja työelämä tieto, tieto- ja viestintätekniikka, äidinkieli, matematiikka, ja työelämän Englanti (English for metal workers).

Monelle erityistä tukea tarvitsevalle opiskelijalle ensimmäinen työssäoppimisjakso tuntuu liian suurelle harppaukselle koulumaailmasta työelämään. Harjoitusyritysjakso voisi toimia

tällaisena ensimmäisenä työssäoppimisjaksona madaltaen kynnystä työelämään. Ensimmäisen varsinaisen kontaktin oikeaan työelämään tulee kuitenkin olla jo toisena opiskeluvuotena, mutta sen ei tarvitse olla kuuden tai kahdeksan viikon mittainen. Osan tästä voisi käyttää harjoitusyritystoimintaan ja esim. 3-4 viikkoa työssäoppimiseen työpaikalla.

3.1 Yrittäjyysopintoja toiminnallisesti

Yhteinen harjoitusyrityksemme oli metallialan konepaja, joka valmisti yksittäisiä - ja sarjatuotteita tilausten/tarjousten perusteella. Konekantanamme oli koulun oma konekanta. Rahavirrat saimme liikkumaan valmistamalla oikeita tuotteita, joita kuvittelimme tekevämme suuria määriä. Näin saimme riittävän liikevaihdon kaikkien laskujen ja palkkojen maksamiseen. Nämä maksut suoritimme käyttäen Finpec:n nettipankkia.

Opiskelijat hakivat harjoitusyritykseen tekemällä avoimen hakemuksen kohdistaen sen ”työpaikkailmoitukseen”, joka oli tehty aikaisemmin. Kävimme opiskelijoiden kanssa yhdessä läpi työhakemuksessa tarvittavat asiakirjat. Opiskelijat oppivat tekemään kirjallisen ”myyntikirjeen” itsestään ja ymmärsivät PC:n tekstinkäsittelyohjelman käytön osaamisen arvon. Samalla kerrattiin Word tekstinkäsittelyn perusteet ja internetin palveluselaimen käyttöä. Tämän jakson aikana paneuduttiin opiskelijoiden kanssa mm. työnhakemiseen, hakemuksen tekemiseen, työpaikkahaastatteluun, työelämän pelisääntöihin, työhön sitoutumiseen ja asenteen muokkaamiseen työtä ja työpaikkaa kohtaan.

Opiskelijoille suoritettiin työpaikkahaastattelu, jossa kiinnitettiin huomiota asenteeseen työtä kohtaan, pukeutumiseen, tiettyyn jämäkkyyteen yms. seikkoihin. Monelle opiskelijalle tämä oli ensimmäinen tilanne, jolloin työpaikkahaastattelua pääsi harjoittelemaan ja opiskelija sai siitä myös asianmukaista palautetta.

Harjoitusyrityksessä opiskelu perustui teemoihin. Jokaiselle teemalle oli varattu oma aikansa ja aikataulutuksemme perustui teemojen läpikäyntiin. Keskeiset teemat olivat:

- yrittäjä persoonana
- yritysidea
- yrityksen nimi

- yritysvierailu
- SWOT-analyysi
- rahoitussuunnitelma ja kannattavuuslaskelma
- vierailu työvoimatoimistoon
- yrityksen perustamisilmoitus lomakkeella Y3
- tarjouslaskenta

Varasimme teoriaopetukseen tietokoneluokan, jotta jokaisella opiskelijalla olisi käytössään oma tietokone. Luokan varustelu oli riittävää tasoa lukuun ottamatta videotykkiä, joka meiltä puuttui. Työtilat sijaitsivat verraten lähellä teorialuokkaa, eikä siirtymiseen kulunut turhaan aikaa.

Opiskelijat, jotka joutuivat tulemaan varsinaiselta koulun ulkopuoliselta työssäoppimisjaksolta takaisin, saivat luontevasti jatkaa harjoitteluaan harjoitusyritystoiminnassa.

3.2 Harjoitusyrityskeskus Finpec

Harjoitusyritys on opiskelijoiden perustama simuloitu yritys, jonka taustalla ja tukena toimii todellinen yritys. Harjoitusyrityksen toiminta, tuotteet ja palvelut ovat kuin oikeassa yrityksessä.

Harjoitusyritykset käyvät keskenään kauppaa maailmanlaajuisessa harjoitusyritysverkossa, joka käsittää noin 40 maata ja useita tuhansia harjoitusyrityksiä.

Suomen harjoitusyritysten keskus FINPEC tukee ja avustaa harjoitusyritysten perustamisessa ja niiden jokapäiväisten asioiden hoidossa. FINPEC toimii muun muassa harjoitusyritysten veroviranomaisena, vakuutusyhtiönä, työvoimatoimistona, perintätoimistona, postina, pankkina, vesiyhtiönä ja puhelinyhtiönä. FINPEC antaa tarvittaessa tukea ja ohjausta kouluttajille.

Finpec:n edustajat kävivät vierailemassa pilotissamme tarjoten omaa pitkäaikaista kokemustaan toimintaamme. Heiltä saimme työkalut harjoitella rahaliikenteen hoitamista

sähköisessä muodossa. ”Tilasimme” kuukausittaiset laskumme (kiinteistöön ja materiaaleihin liittyvät) ja lähetimme Finpecin kautta laskut tekemistämme tuotteista. Teimme asiat nopeutetussa aikataulussa, eli laskut tulivat meille viikoittain kuukausilaskutuksen sijasta. Tämä antoi harjoittelulle toistoja, joita opiskelijamme tarvitsivat. Näin rahavirrat alkoivat liikkua ja pystyimme seuraamaan ”yrityksemme” rahatilannetta reaaliaikaisesti. Tarvittavan kuukausittaisen liikevaihdon merkitys tuli hyvin havainnollisesti näkyville, kun laskuja tuli tasaisena virtana ja niiden maksamiseen tarvittiin tuloja ja yrittäjällekkin piti jäädä katetta.

Sähköisestä rahaliikenteen hoidosta oli hyötyä monille opiskelijoille, jotka eivät olleet itse koskaan aikaisemmin maksaneet laskuja verkkopankkipalvelussa. Finpecin laskunmaksuohjelma muistuttaa hyvin paljon tavallisten pankkien käyttämiä laskunmaksuohjelmia.

4 PILOTTIHANKKEEN KOKEMUKSIA JA POHDINTAA TULEVASTA

Opiskelijat suorittivat varsinaisessa harjoitusyrityksessä yrittäjyyden opintoja käytännön tekemisen kautta. Harjoitusyritystoiminnassa päästiin pois oppiaineiden pirstaloitumisesta erillisiksi tunnin tai kahden- mittaisiksi oppitunneiksi. Tässä pilottihankkeessa opiskelijat saivat suoritettua oman alansa ammattiaineita ja yrittäjyysopintoja. Kuitenkin tällä toimintatavalla pystyttäisiin opiskelemaan myös joitain yhteisiä aineita. Yrittäjyysopinnot ovat laaja opintoalue ja vaativat monentyypisiä taitoja, jotta opinnot etenevät.

Yrittäjyysopintoihin pystyy rakentamaan laajan piilo-opintosuunnitelman, joka tukee opiskelijan valmistumista. Opiskelija ei välttämättä edes tiennyt, että nyt hän pohti työelämä tietoa tai opiskeli tietotekniikkaa suorittaessaan esim. Excel- taulukkolaskennalla kannattavuuslaskelmia laskiessaan urakkahintaa pyydetylle työlle.

Ajatuksena oli myös, että ns. rästikurssien suorittajat voisivat suorittaa osan jostain kurssista tai isompia kokonaisuuksia harjoitusyrityksessä. Nämä mahdollisuudet helpottavat opettajien työtaakkaa, kun olisi valmiina tila ja henkilökunta konseptineen vastaanottamaan rästien tekijöitä. Pilotissamme tämä ei toteutunut, mutta jatkossa tätä mahdollisuutta tultaneen käyttämään hyväksi kun toimintatapa tulee enemmän tunnetuksi.

Harjoitusyrittöstoimintamme tuotti tulevalle lukuvuodelle jatkotoimia. Harjoitusyrittöstä tullaan pyörittämään eri linjojen kanssa useaan otteeseen tulevana vuotena. Ensimmäisenä uutena opiskelijaryhmänä tulevat olemaan suunnitteluassistenttiopiskelijat. Hankkeen nimeksi tuli Monialainen harjoitusyrittösty ja se aloitettiin syksyllä 2007 ja loppuu vuodenvaihteessa. Käytettävä aika tulee olemaan pitempi, noin kaksi opintojaksoa, mutta ei niin intensiivinen kuin pilotissamme. Opiskelijat käyttävät aikaa noin yksi päivä/viikko. Yrittöstoimintoihin integroidaan yhteisistä aineista mukaan yhteiskunta-, yrittösty- ja työelämä tietoa ja tieto- ja viestintätekniikkaa.

4.1 Opiskelijoiden erityisen tuen toteutuminen pilottihankkeessa

Harjoitusyrittöstoiminta tekniikan ja liikenteen koulutus alalla olisi hieno mahdollisuus yhdistää koko Ammattiopiston toimintaa ja osaamista. Finpec on ollut pilottihankkeessa auttavainen ja heiltä olemme saaneet mahdollisen avun lisäksi mm. yrittöstoimintaan pankkipalvelut. Kaupan ja hallinnon koulutus alan toimijoiden kanssa olemme keskustelleet mahdollisuudesta yhdistää toimintaamme. Heiltä voisimme ”ostaa” markkinointi- ja kirjanpito palvelut ja vastaavasti kaupan ja hallinnon kautta voisi välittyä tarjouspyynnöt ja tilaukset. Oppilaitokseemme on suunnitteilla myös kauppapaja, jossa Tekniikan ja liikenteen valmistettavat tuotteet voidaan myydä. Kauppapajan myynnistä vastaisivat kaupan ja hallinnon opiskelijat ja varsinaisen myyntitilan sisustus ja suunnittelu toteutuisi yhteistyönä ed. opiskelijoiden kanssa. Tulevan kauppapajan toiminta ja tekniikan ja liikenteen harjoitusyrittöstoiminta tukisivat toisiaan ja auttavat opiskelijoitamme tekemään yhteistyötä eri ryhmien opiskelijoiden kanssa, samalla hahmottamaan mm. yrittöstoiminnan koko laajuuden. Yrittöstoiminnassa opiskelijat joutuisivat mieltämään verkostoitumisen ja sosiaalisten taitojen merkityksen, jolloin sosiaalisia taitoja tulee harjoitelleeksi sekä yhteistyössä eri verkostojen kanssa että varsinaisessa asiakaspalvelutyössä.

Kannanottoa/menetelmiä erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden ja erityisopetuksen kannalta:

Pilotissa käytettiin runsaasti erityisopetuksen metodeja.

- Ryhmäkoko oli pieni, enimmillään 11 opiskelijaa.

- Tekemällä oppimisen menetelmä, joka sopii erityisesti taktillisille opiskelijoille ja niille opiskelijoille, jotka ovat perinpohjaisesti kyllästyneet luentotyyliseen opetukseen.
- Nopeammin oppivan opiskelijan käyttäminen tutorina, itseluottamuksen kasvatusta, onnistumisen elämyksiä opiskelijoille, joilta tällaiset tilaisuudet ovat puuttuneet.
- Kertausta, kertausta, kertausta.
- Luodaan yhtymäkohtia teoriasta käytäntöön, ei jätetä asioita teoriatasolle.
- Annetaan käytännön työkaluja, joita voi käyttää tosielämässäkin; urakkahinnoittelukaavakkeet.(motivoi tekemään ja opettelemaan)
- Kahden opettajan + ohjaajan yhteisopetus. Mahdollistaa myös opiskelija-asioiden hoitamisen opettamisen yhteydessä. Vetovastuu aina sillä opettajalla, jolla on enemmän käsiteltävän asian substanssitietoa. Mahdollistaa myös lisätietojen hankkimisen toisen opettajan vetäessä tuntia.
- Paljon henkilökohtaista ohjausta.
- Paljon erilaisia opetusmenetelmiä; videot, luentotyypiset tunnit, vierailut, itse tekeminen (otetaan huomioon erilaiset oppijat).
- Otetaan huomioon oppimisvaikeudet; hahmotushäiriöiselle opetettavat asiat pilkottiin pieniin osiin, mielenterveyskuntoutujille annettiin positiivista palautetta tiheään.

4.2 Opiskelijoiden ajatuksia harjoitusyritystoiminnasta

Ensimmäisen viikon perusteella opiskelijoiden motivaatio opiskella harjoitusyritysympäristössä oli hyvin moninainen. Joitakin opiskelijoita aihe ja yrittäjäyys kiinnostivat eri tavalla kuin toisia. Muutamat opiskelijat olivat hyvin aktiivisia ja innoissaan, mikä näkyi muun muassa tehtävissä etenemisellä. Toisilla taas asenne oli hyvin pessimistinen ja opiskelu yrittäjäydestä ei innostanut.

Opiskelusta selvästi kiinnostuneita olivat vanhemmat opiskelijat. He osallistuivat aktiivisesti kysellen ja tuntuivat suhtautuvan aiheeseen mielenkiinnolla. Heillä on myös omakohtaisia kokemuksia yrittäjäydestä ja yrittäjien toiminnasta ja tämä värittää mukavasti heidän ajatuksiaan, joita he myös tunnilla toivat esille.

Sisällön suhteen kiinnostavimpia aiheita alussa tuntui olevan yrityksen rahoitusasiat ja

verotus. Näihin kahteen asiaan opiskelijat toivoivat saavansa tietoa.

Alussa opiskelijoiden tuntemuksia oli hieman vaikea lukea. Useampi opiskelija sanoi toiminnan olevan salaperäistä ja siksi odottavatkin innolla mitä tulevaisuudessa tullaan tekemään. Kokonaisuuden kuva oli vielä hukassa, mutta toiminnan kautta se tulisi selkiintymään.

Harjoitusyritystoiminnan edetessä asenteet nuorempien opiskelijoiden osalta alkoivat pikkuhiljaa muuttua ja kiinnostuskin heräsi jollain tasolla. Oma arviointi osaamisesta tuli koko ajan konkreettisemmaksi ja katsontakanta enemmän yksityiskohdista yleiselle tasolle. Tähän edistykseen tuntui auttavan yritysmaailman yleisen tietämyksen lisääntyminen. Opiskelijat alkoivat pikkuhiljaa ymmärtämään mistä oli kyse. Jo pelkästään yritysmaailmassa käytettävän ammattisanaston omaksuminen auttoi opiskelijoita ymmärtämään yrittäjyyden laajaa kenttää.

Opiskelijoiden miettivät ongelmat yrittäjyydestä muuttuivat koulutuksen aikana koskemaan ”oikeita asioita”, niitä yrittäjyyden ongelmia, joihin oikeaa yritystä perustettaessakin törmää. Esimerkkeinä; yritysidea, yritysmuoto, rahoitustarve, kannattavuus.

Ne opiskelijat, joilla oli jo aluksi oma kiinnostus yritystoimintaan, saivat koulutuksen aikana oman yritysideaansa problematiikan selviteltyä ja joitain käytännön ratkaisujakin miettimiinsä asioihin.

LIITTEET

Liite 1. Opiskelijoiden ajatuksia harjoitusyritystoiminnasta

Liite 2. Harjoitusyrityksen päiväkirja

LÄHTEET

Ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelman- ja näyttötutkinnon perusteet 1999-2001.

Ammattiopisto Luovin kotisivut. Viitattu 7.12.2007.

<http://www.luovi.fi/>

Diakonia-ammattikorkeakoulu. Opintojen toteutuksen periaatteet. Viitattu 23.11.2007.

http://www.diak.fi/sops_o11

Euroopan komissio. 2004. Yrittäjyyskulttuurin edistäminen – Opas hyvistä toimintatavoista yrittäjyys­hengen ja -taitojen edistämiseksi koulutuksen avulla Luxemburg: Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto. Viitattu 20.11.2007.

http://www.edu.fi/teemat/yrittajyys/Yrittajyyskulttuuri_fi.pdf

Koiranen M., Peltonen M. (1995), Yrittäjyyskasvatus, ajatuksia yrittäjyyteen oppimisesta. Tampere.

Opetushallituksen määräys yrittäjyys ja yritystoiminnan opintojen lisäämisestä ammatillisiin perustutkintoihin. Viitattu 7.12.2007.

http://www.edu.fi/julkaisut/maaraykset/ops/m5_011_07.pdf

Opetushallitus. Yrittäjyys ammatillisessa peruskoulutuksessa. Viitattu 20.11.2007.

<http://www.edu.fi/SubPage.asp?path=498,529,51475,21605>

Tynjälä P. (1999), Oppiminen tiedon rakentamisena, konstruktii­vise­n oppimiskäsityksen perusteita. Tampere: Tammer-Paino Oy.

Yrittäjyyskasvatus ja sen tavoitteet. Viitattu 7.12.2007.

<http://www.joensuu.fi/tkk/projektit/lyyti/yritkasv.htm>

LIITE 1, Opiskelijoiden ajatuksia harjoitusyrittöistään

Ensimmäisen viikon perusteella opiskelijoiden motivaatio opiskella harjoitusyrittöisympäristössä oli hyvin moninainen. Joitakin opiskelijoita aihe ja yrittäjä kiinnostivat eri tavalla kuin toisia. Muutamia opiskelijoita olivat hyvin aktiivisia ja innoissaan, joka näkyi muun muassa tehtävissä etenemisellä. Toisilla taas asenne oli hyvin pessimistinen ja opiskelu juuri kyseisestä asiasta ei innostanut.

Opiskelusta selvästi kiinnostuneita olivat vanhemmat opiskelijat. He osallistuivat aktiivisesti kyselyyn ja tuntuivat suhtautuvan aiheeseen mielenkiinnolla. Heillä on myös omakohtaisia kokemuksia yrittäjästä ja yrittäjien toiminnasta ja tämä värittää mukavasti heidän ajatuksiaan, joita he myös tunnilla toivat esille.

Sisällön suhteen kiinnostavimpia aiheita tällä hetkellä tuntuu olevan yrityksen rahoitusasiat ja verotus. Näihin kahteen asiaan opiskelijat toivovat saavansa tietoa ja suunnitelman mukaisesti he tulevat sitä myös saamaan.

Opiskelijoiden tuntemuksia oli hieman vaikea lukea, koska harjoitusyrittöisyys on vielä kovin alussa. Useampi opiskelija sanoi toiminnan olevan salaperäistä ja siksi odottavatkin innolla mitä tulevaisuudessa tullaan tekemään. Kokonaisuuden kuva on varmasti vielä hukassa, mutta toiminnan kautta se varmaankin pikku hiljaa selkiintyy.

Edellisten lisäksi opiskelijat miettivät seuraavaa: Perustettava yrityksemme tulee olla joko toiminimi tai osakeyhtiö. Mihin maksetaan yhtiön pääoma?

Opiskelijat olivat sitä mieltä, että pääpiirteittäin tietävät minkälainen yrittäjä tulee olla persoonana. Toisaalta he kaipaavat sellaisen yrittäjän mielipidettä, joka olisi tehnyt esim. konkurssin tai olisi menestynyt muuten huonosti.

Yritysidea tulisi olla tarpeeksi laaja ja tulisi kartoittaa asiakaskuntaa ja koettaa testata ideaa esim. ystäväillä ja tämän jälkeen kypsyttää ideaa eteenpäin ja olivat sitä mieltä, että yritysidea tuli heille selväksi.

Eräs opiskelija kertoi, että on saanut tuntumaa yrityksen perustamisen alkuvaiheessa käytävästä paperinpyörittämisestä ja mitä lomakkeita tulee täyttää ja rahoitus- ja

kannattavuuslaskelmien teosta. Toinen opiskelija pohti, että tupla päivän joutuisi yrittäjä tekemään ja toisen ilman palkkaa. Lisäksi hän arvioi, ettei yrittäjällä ole vapaa-aikaa. Hän mietti myös miten suhdannevaihtelut vaikuttavat yrittäjän elämään. Eräs opiskelijoista, että yritykseen tulee yrittäjän sitoutua 24 tuntia vuorokaudessa, jotta yrityksen olisi mahdollista selviytyä. Yksi opiskelijoista haluaa lisää selvitystä tuotteiden hinnoittelusta.

Opiskelijoiden mietteitä kuluneesta viikosta:

- rahoitusasiat kiinnostavat, mutta niitä on hankala miettiä ilman esimerkkiä ja toisaalta, esimerkkien kautta asioita on havainnoitu selkeämmiksi, esim. konehallin vuokran suuruus
- paperihommat ovat ihan höpöjä, hallin puolella tehdään oikeita hommia

Keskustelua on herättänyt myös yrittäjän oma palkka ja sen määrä. Yksityisyrittäjä ei pysty alussa nostamaan itselleen täyttä palkkaa. Myös työn määrä suhteessa omaan palkkaan on mietityttänyt.

Opiskelijat ovat pohtineet tällä viikolla paljon myös työmoraalia ja asennetta työhön.

Esimerkiksi hallissa ollessaan osa tekee hommia ja osa ottaa lunkimmin netissä surffaten.

Jonkin verran on pohdittu myös ajoissa työhön tulemistä ja työkäyttäytymistä.

Jotkut opiskelijat kertoivat vierailun työvoimatoimistoon olleen hyvä ja mukava, koska se toi vaihtelua opiskeluun. Opiskelijat pitivät hyvänä myös sitä, että saivat tietoa asiantuntijalta.

Eräs opiskelijoista oli ottanut mukaansa myös nipun esitteitä, joita hän esitteli.

Kolmannen viikon viikkoraportissa eräs opiskelijoista kertoi, että yrityksen perustaminen, rahoitukset ja starttirahan saaminen on selkeytynyt. Lisäksi hän piti työvoimatoimiston vierailua onnistuneena ja videot ovat selkeyttäneet kokonaisuutta. Sampo pankkiin tehtävä rahoituslomake loksautti rahoitusasiat kohdalleen. Tekemällä oppiminen oli siis tuottanut tulosta! Eräs opiskelija mietti, ettei lainaa kannata tyhjän takia ottaa ja hän on saanut lisäselvitystä konkursseista ja paperisodasta ja videot ovat olleet hyviä, työvoimatoimistossa käyntikin oli ollut mukava. Eräs opiskelijoista kertoi, että tietää nyt mistä yritys saa rahoitusta, budjetin tärkeydestä, riskitekijöistä yrittäjyydessä ja yritysmuodoista. Lisäksi hän piti työvoimatoimiston käyntiä ja videoita hyvinä juttuina. Videoissa oikeat yrittäjät kertoivat mielenkiintoisia kokemuksia. Lisäksi hän haluaisi tietoa siitä, voiko valtio rahoittaa yritystä.

Toinen opiskelija kertoi, että paperihommat ovat tulleet tutuiksi ja on tykännyt harjoitusyritys-toiminnasta kuin hullu puurosta, luokkatyöskentely on ollut sopiva, pieni ryhmä. Videoissa on selvinnyt hyvin ja selkeästi firman perustamisesta. Rahoitusasiat ovat hänen mielestään sekavat ja epäselvät, mutta toisaalta hän arvioi, että se johtuu siitä, että hän on joutunut olemaan muissa koulutuksissa tässä välillä ja olemaan poissa tunneilta. Jo muutaman tunnin poissaolo vaikeuttaa opintoja.

Opiskelijoiden kysymyksiä Sampo pankin vierailua silmälläpitäen:

- Millä aikataululla lainaa pitää maksaa takaisin?
- Onko lainan korko samansuuruinen koko ajan?
- Paljonko rahhoo saa ja mitä vakuuksia pitää olla?
- Mikä lainavaihtoehto, eli kiinteä korko vai muuttuvakorkoinen, tarkistetaanko korko milloin ja montako kertaa vuodessa?
- Pahin skenaario, kuinka paljon korko saattaa pahimmillaan nousta ja mitkä tekijät vaikuttavat koron nousuun?
- Jos koneita ostaa esim. 200 000 eurolla, voiko koneet toimia vakuutena täydestä arvosta eli 200 000 eurosta?
- Kuinka pitkäksi aikaa pankki antaa lainaa?
- Mikä ja kuka määrää korkoprosentit?
- Minkälaista koulutusta vaaditaan pankkivirkailijoilta?
- Kuinka monta tiliä voi avata pankkiin?
- Onko pankeilla kova kilpailu keskenään?
- Kuinka turvallista tietotekniikan käyttö on pankkiliikenteessä?
- Miten pääsee pankin asiakkaaksi?
- Miten pankkiin voi tilata ajan?
- Miten pankki voi ajautua konkurssiin?
- Mikä on sijoitusrahasto?

Erään opiskelijan ajatuksia: Olen oppinut kuinka vaikeaa on ruveta yrittäjäksi ja mitä hankaluuksia siihen liittyy, mutta on ollut mukavaa tutustua eri paikkoihin ja käydä tutustumassa pankkiin, jossa näimme millaisia rahoitusmahdollisuuksia on tarjolla. Rantekilla oli mukava käydä tutustumassa erilaisiin töihin ynnä muuhun. Toisen opiskelijan ajatuksia: Saatiin jonkinlainen käsitys kuinka pankki luotottaa tulevaa yritystä. Opittiin tekemään

laskutuslomake kun raapusteltiin itselle sellainen. Yritysvierailun osalta kuultiin minkälainen projekti on uuden yrityksen perustaminen, vaatii uskoa liikeideaan ja vahvaa uskoa tuotteisiin ja itseensä ja mahdollisia asiakkaita olisi hyvä olla ennen yritystoiminnan aloittamista.

Kolmannen opiskelijan ajatuksia: Olen viikon aikana päässyt selville monenlaisista asioista. Sampo-pankista ja sen toiminnoista. Millä ehdoilla pankki voi alkaa antaa tukea uudelle liikeyritykselle. Eli mitkä kaikki seikat vaikuttavat asiaan. Toinen on kuinka monta asiaa pitää ottaa huomioon kun tekee laskutuslomaketta. Hyvä ollut seikka, kun päässyt selville hieman Finnpecin toiminnasta. Olisi hyvä tietää hieman enemmän miten monissa erissä voi maksaa lainoja pois.

Erään opiskelijan mietteitä: Viikko on mennyt aika nopeaa, mutta onhan siitä jäänyt jotain mieleen. Ainakin taulutelineprojektista, mitä ollaan aloitettu tekemään tällä viikolla ja autoakin on korjattu. Teoriatunnit on menneet aika kohtalaisesti, että on siitä jotain jäänyt mieleen mitä on täytetty lappuja ja sen semmoista. Toisen opiskelijan ajatuksia: Viikon aikana on hyvin selvinnyt Fincankin toimintaa ja laskujenmaksua netin kautta. Myös on päässyt tutustumaan erilaisiin asiakirjamalleihin. Yksi asia on tökkinyt, kun Excelin toiminnot ovat olleet välillä hieman vaikeasti ymmärrettäviä. Kolmannen opiskelijan mietteitä: On opittu urakkalaskentaa ja laskutuslomakkeen tekoa. On opetettu laskunmaksua ja on maksettu laskuja. Koneistuspuolella sain kuksaporan varret ja terät valmiiksi. Myös lihamyllyn terät tulivat valmiiksi. Aloitin tekemään perhonsidontapenkin osia ja olen oppinut paljon uutta koneistuksesta. Neljännen opiskelijan mietteitä: Tällä viikolla olen oppinut yrityksen laskutusta ja laskujen maksua sekä lomakkeiden tekoa. Opiskelijoiden mietteistä näkee hyvin millaiset asiat erilaisia opiskelijoita kiinnostavat. Toiset muistavat selvästi työsalissa tekemänsä asiat ja teoriapuoli jää taka-alalle. Joillakin taas on aivan toisinpäin.

Harjoitusyritysjakson päätyttyä opiskelijat antoivat vielä palautetta koko toiminnasta.

- Firman perustamisen paperisota tuli tutuksi.
- Starttirahan hakeminen ja hakuehdot selvisivät myös.
- Pankista lainahakemuksen ehdot tuli tutuiksi.
- Uusyritys keskuksella liikeidean testaaminen.

- Jonkin verran kirjanpitoa harrastettiin
- Exel:ä tehtiin laskutus ohjelmia.
- Teoria opetus luokassa oli sopivasti 08.30-11.30, ei liikaa.
- Kurssi oli todella mukavaa opiskelua, metallitöiden vastapainoksi.
- Yritys vierailut olivat mukavia, niitä saisi olla lisää.
- Projektori olisi hyvä olla tulevaisuudessa niin opiskelijoitten opetuksen seuraaminen parantuisi.
- Samoin tiedotusta parannettava esim. jos opettajat joutuu lähtemään palaveriin kesken päivän.

Harjoitusyritys koulutus on kestänyt seitsemän viikkoa aamupäivän olemme olleet teoria tunneilla ja iltapäivän käytännön töissä. Alussa tuntui vaikealle että on teoria tunteja mutta sitten homma muuttui tosi mielenkiintoiseksi ja tunnit ovat menneet nopeasti. Tämän kurssin aikana suhtautuminen yrittäjyyteen on muuttunut. Voisi itsekin toimia yrittäjänä. Kurssi on ollut minusta hyvä on tehty vierailuja jotka ovat olleet tosi mielenkiintoisia ja opettajat ovat antaneet kaikkensa tämän kurssin onnistumisen puolesta suurkiitos heille.

- Yksi tärkeimmistä asioista oli se ,miten voi perustaa yrityksen, ja mitä apuja, neuvoja siihen tarvitaan.
- Muita merkittäviä asioita oli, miten eroaa yksityisyritys ja osakeyhtiö.
- Laskutuslomakkeiden käsittely oli mielenkiintoista, mutta ne jäivät kuitenkin hieman epäselviksi asioiksi.
- Rahoitus tuli tutummaksi, mitä se oli aikaisemmin. Opin laskemaan, mistä investoinnit koostuvat ja käyttöpääoma.
- Liikeidea tuli aika selväksi, mikä se on.
- Epäselvemmäksi asiaksi jäi, mikä yritysmuoto on kaikista riski alttein konkurssille.
- Opin maksamaan laskuja netin kautta
- Ihan mielenkiintoista olisi yrittäjyys. Kiinnostusta tuli heti tämän jakson aikana.
- Ihan hyvin meni mutta tuli liika tuli poissa oloja niin jäi niin paljon muista jälkeen kaikessa.

LIITE 2, Harjoitusyrityksen päiväkirja

TOIMINTAPÄIVÄKIRJA
(työsali)

Harjoitusyritys

15.1.2007

ma 13.11.2006 klo 12.15 – 15.00

Auton puskurin korjaus, pelletinolttoarinan valmistus.

ti 14.11.2006 klo 12.15 – 14.00

Työkortit tuotannon apuna. Kävimme läpi työkortin merkityksen tuotannon kannalta, sekä yleensäkin mikä merkitys on että tiedetään mitä kukin tekee ja kuinka paljon aikaa kuhunkin työhön käyttää.

Auton puskurin korjaus, pelletinolttoarinan valmistus, videotykin jalustojen valmistus.

ke 15.11.2006 klo 12.15-14.30

Pienimuotoisen tarjouksen tekeminen, materiaalien hinnoitteluperiaatteita ja työn hinnoitteluperiaatteita.

Auton puskurin korjaus, pelletinolttoarinan valmistus, hiekkasiilon kidan korjaus.

Hiekkasiilon kidan korjauksesta täytettiin työkorttia.

to 16.11.2006 klo 09.00-11.30

Lyhyen aloituspalaverin jälkeen siirryimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitä.

Veikko jatkoi pelletinolttoarinan valmistusta. Ville ja Joni jatkoivat hiekkasiilon kidan korjausta. Marko jatkoi lopputyönsä tekoa ja Aarne aloitti kuksaporanterän valmistuksen.

ma 20.11.2006 klo 12.15-15.00

Teoriaopintojen jälkeen siirryimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitä.

Veikko jatkoi pelletinpolttoarinan valmistusta. Marko jatkoi lopputyönsä tekoa ja Aarne jatkoi kuksaporanterän valmistusta. Antti aloitti asennusjalkojen valmistuksen. Töiden lomassa keskustelimme SWOT-analyysistä ja kartoitimme yrityksemme vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat.

ti 20.11.2006 klo 12.15-15.00

Teoriaopintojen jälkeen siirryimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitä.

Veikko jatkoi pelletinpolttoarinan valmistusta. Marko jatkoi lopputyönsä tekoa ja Aarne jatkoi kuksaporanterän valmistusta. Antti jatkoi asennusjalkojen valmistusta. Joni jatkoi hiekoitussiilon kidan maalaamista.

ke 21.11.2006 klo 12.15-15.00

Teoriaopintojen jälkeen siirryimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitä.

Veikko maalasi pellettipolttimen ja aloitti uutena työnä kiukaan suoja Pellin valmistuksen. Aluksi teimme harjoituskappaleen, joka on ¼-osa oikean koosta ja tehtynä tavallisesta 1 mm pellistä. Lopullinen tuote tehdään 1 mm ruostumattomasta teräksestä. Marko ja Aarne lähtivät käymään yritysvierailulle Rantekille. Antti jatkoi asennusjalkojen valmistusta. Ville aloitti muilta kesken jääneiden videotykin jalkojen valmistuksen.

to 22.11.2006 klo 9.00-11.30

Pidimme lyhyen aloituspalaverin, jossa palasimme vielä kannattavuuslaskelmaan. Teimme sen vielä uusiksi ja työsalin puolella suoritimme hinnoittelulaskelman, jolla saimme laskettua tarpeellisen tuntiveloitushinnan, kylläkin puutteellisin tiedoin. Salin puolella mietimme myös millaisia kysymyksiä tekisimme TE-keskuksessa.

Samaan aikaan teimme myös töitä. Veikko jatkoi kiukaan suoja Pellin harjoituskappaleen valmistusta. Antti jatkoi asennusjalkojen valmistusta. Ville sai tehtyä loppuun videotykin asennusjalat. Aarne jatkoi kuksaporan terien valmistusta. Marko jatkoi lopputyönsä tekoa.

ma 27.11.2006 klo 12.15-15.00

Teoriaopintojen jälkeen siirryimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitä. Veikko jatkoi kiukaan suojapellin harjoituskappaleen valmistusta. Antti oli Nikon apuna jarruputkiremontissa ja sai tehtäväkseen laskea taulutelineen alustan levennyksestä aiheutuvat kustannukset, aluksi vanerin kulutuksen osalta. Marko jatkoi lopputyönsä tekoa. Aarne jatkoi kuksaporanterien tekoa. Jukka jatkoi Antilta kesken jääneiden asennusjalkojen valmistusta. Töiden lomassa työntekijöiltä kyseltiin mielipiteitä opetuksen tähänastisesta järjestämisestä.

ti 28.11.2006 klo 12.15-15.30

Teoriaopintojen jälkeen siirryimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitä. Veikko jatkoi kiukaan suojapellin harjoituskappaleen valmistusta. Antti jatkoi kesken jääneiden asennusjalkojen valmistusta Jukan kanssa. Aarne jatkoi kuksaporanterien tekoa ja Marko jatkoi lopputyönsä tekoa. Joni otti lisävalot autostaan katsastusta varten.

to 30.11.2006 klo 8.30-9.15

Finpekin vierailu peruuntui ja jatkoimme eilistä tuotteen hinnoittelua.

klo 10.45-11.30

Jatkoimme työsälissä keskeneräisiä töitämme. Aarne jatkoi kuksaporanterän valmistusta, Marko lopputyötänsä ja Jukka asennusjalkojen valmistusta.

ma 04.12.2006 klo 11.30-15.00

Työnteko yrityksessä jatkui. Antti aloitti asennusjalkojen asentamisen ja mittomisen paikoilleen. Veikko jatkoi kiukaan suojapellin valmistusta. Lähinnä suunnittelua ja jo mietityn ratkaisun koevalmistusta. Pellin yläosan rakenne on nyt selvillä, mutta jalat ovat vielä mietinnän alla. Jukka harjoitteli hitsausta. Aarne valmisti osien pesualtaan. Marko jatkoi lopputyönsä valmistusta.

ti 05.12.2006 klo 11.30-15.30

Pankissa käynnin ja laskutuslomakkeiden työstämisen jälkeen menimme työsaliin. Veikko ja Antti valmistivat ensimmäisen taulutelineen kehikon asennusjalkojen eli jigin mittomista varten. Jukka suoritti HEA250 palkin katkaisun ja alkoi valmistella hitsausta (saumat).

to 7.12.2006 klo 8.30-10.30

Jatkoimme laskutuslomakkeen muokkaamista kullekin oman yrityksen tarpeita varten.

10.30-11.30

Antti, Veikko, Joni ja Niko alkoivat poraamaan ensimmäistä asennusjalkaa lattiaan. Arne aloitti kuksanporanterien karkaisun ja Marko jatkoi lopputyönsä valmistusta.

ma 11.12.2006 klo 11.30-15.30

Teoriaosuuden jälkeen menimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitämme. Ensimmäinen lasku Finpecille lähetettiin taulutelineiden osalta.

Marko jatkoi lopputyön tekemistä, sai työkalun juuri valmiiksi. Arne viimeisteli karkaistut terät. Ville, Antti, Veikko ja Joni viimeistelivät asennusjigin ja aloittivat varsinaisten osien valmistuksen. 1,25mm pelistä valmistettiin verkon tukipellit, 8kpl 1220*35 ja 16kpl 1160*35. Pelteihin tehtiin lävistimellä(Geka) Ø10mm tulppahitsausreikiä noin 200mm jaolla ja taivutettiin 90° kulmaan 15mm*20mm. Jukka viimeisteli HEA200-palkin hitsaussaamaa.

ti 12.12.2006 klo 11.30-14.00

Teoriaosuuden jälkeen menimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitämme. Arne aloitti perhonsidontapenkin osien valmistuksen. Veikko, Joni, Ville ja Antti jatkoivat taulutelineiden yläosan osien valmistusta. He tekivät eilen kesken jääneet verkon tukipellit valmiiksi. Jukka jatkoi HEA200-palkin hitsausta.

ke 13.12.2006 klo 11.30-15.00

Teoriaosuuden jälkeen menimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitämme. Aarne jatkoi perhonsidontapenkin osien valmistusta. Veikko, Joni, Ville ja Antti kiinnittivät eilen tehdyt verkon tukipellit paikoilleen. Ville valmisti vielä asennustyökalut kiinnityksen asemointia varten. Jukka jatkoi HEA200-palkin hitsausta.

to 14.12.2006 klo 10.00-11.30

Menimme suoraan työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitämme. Aarne jatkoi perhonsidontapenkin osien valmistusta. Veikko, Antti ja Niko veivät puolivalmiin yläkehikon varastoon ja aloittivat katkomaan seuraavan kehikon putkia. Putket olivat sen verran pieniä, että jouduimme tekemään liitoksia riittävien pituuksien aikaansaamiseksi.

ma 18.12.2006 klo 12.15-16.00

Teoriaosuuden jälkeen menimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitämme. Aarne jatkoi perhonsidontapenkin osien valmistusta ja aloitti Joulunajan siivouksen. Veikko ja Ville jatkoivat yläkehikoiden kasaamista. Veikko valmisti verkonkiinnitysrautoja ja Ville kasasi kehikoita. Saimme valmiiksi kaksi kehikkoa.

ti 19.12.2006 klo 12.15-16.00

Teoriaosuuden jälkeen menimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitämme. Aarne jatkoi perhonsidontapenkin osien valmistusta.

ke 20.12.2006 klo 09.00-16.00

Joulusiivous.

ma 08.01.2007 klo 12.15-15.30

Teoriaosuuden jälkeen menimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitämme. Veikko valmisti

taulutelineen osia. Arne teki perhopenkkiä.

ti 09.01.2007 klo 12.15-15.30

Vierailun ja ruokailun jälkeen jatkoimme taulutelineiden valmistusta. Veikko teki osia ja Ville + Antti kasasivat yläkehikkoja. Arne teki perhopenkkiä.

ke 10.01.2007 klo 8.30-10.30

Suoritimme ryhmän kanssa kertyneiden laskujen maksamista nettipankkiin. Opiskelijat tekivät yhteenvedon kuluneen jakson tarjonnasta.

Harjoitusyrityksen raportti

- Firman perustamisen paperisota tuli tutuksi.
- Starttirahan hakeminen ja hakuehdot selvisivät myös.
- Pankista lainahakemuksen ehdot tuli tutuiksi.
- Uusyritys keskuksella liikeidean testaaminen.
- Jonki verran kirjanpitoa harrastettiin
- Exelillä tehtiin laskutus ohjelmia.
- Teoria opetus luokassa oli sopivasti 0830-1130, ei liikaa.
- Kurssi oli todella mukavaa opiskelua, metallitöiden vastapainoksi.
- Yritys vierailut olivat mukavia, niitä saisi olla lisää.
- Projektori olisi hyvä olla tulevaisuudessa niin opiskelijoitten opetuksen seuraaminen parantuisi.
- Samoin tiedotusta parannettava esim jos opet joutuu lähtemään palaveriin kesken päivän.

Harjoitusyritys koulutus on kestänyt seitsemän viikkoa aamupäivän olemme olleet teoria tunneilla ja iltapäivän käytännön töissä. Alussa tuntui vaikealle että on teoria tunteja mutta sitten homma muuttui tosi mielenkiintoiseksi ja tunnit ovat menneet nopeasti. Tämän kurssin aikana suhtautuminen yrittäjyyteen on muuttunut voisi itsekkin toimia yrittäjänä. Kurssi on ollut minusta hyvä on tehty vierailuja jotka ovat olleet tosi mielenkiintoisia ja opettajat ovat antaneet kaikkensa tämän kurssin onnistumisen puolesta suurkiitos heille.

Yhteenveto

Tässä jaksossa olen sisäistänyt yrityksen perustamisen ja sen toiminnan. Oikeastaan melko tylsää hommaa lukee ja ettii tietoo netistä ja monisteista. Suurimmasta osasta asioista oli jo jonkulainen mielikuva mutta tulipa neki sitte varmistettua. Mukavampaa ois ollut jos olisimme ”perustaneet” yhdessä yhden yrityksen jota olisimme pyörittäneet kukin omalta osaltaan sen sijaan että jokainen perustaisi oman yrityksen. Vierailut virastoissa ja yrityksissä on ihan fiksu veto ja mukavaa vaihtelua ”konttorissa” koodailuun jos vain oisin ollu silloin paikalla. Kyllähän tää aina tavalliset koulun teoria tunnit voittaa mutta itelläähä ei oo mitää aikomusta perustaa firmaa saati sitte lähtä neuvoon jotaki siinä.

Yhteenveto

Jakso on ollut hyödyllinen ja muutenkin mukava suosittelen kyllä muillekin. jakso on ollut opintojen kannalta kehittävä ja oppinut kaikenlaista uutta asiaa ja käynnit eri paikoissa on ollut hyödyllisiä niistä on oppinut enemmän kun olisi istunut luokassa koko ajan se tuottaa piristystä tähän koulu elämään ja oppii helpommin asioita tämän kurssin myötä.

olen oppinut maksamaan laskuja netissä ja olen saanut tietoja yritysten haitoista ja hyvistä puolista ja konkurseista ja pankki asioista ne ovat olleet hyödyllisiä ja kaikkein paras on ollut tämä aamu luokassa ja iltapäivät halleilla tämä tuo vaihtelua opiskeluun aika paljon ja niin ei tylsisty opiskeluun niin helposti kun on tällainen järjestelmä tämä järjestelmä on kyllä hyvä keksintö.

Jakso alkoi 13.11.

- Yksi tärkeimmistä asioista oli se ,miten voi perustaa yrityksen, ja mitä apuja, neuvoja siihen tarvitaan.
 - Muita merkittäviä asioita oli , miten eroaa yksityisyritys ja osakeyhtiö.
 - Laskutuslomakkeiden käsittely oli mielenkiintoista, mutta ne jäivät kuitenkin hieman epäselviksi asioiksi.
 - Rahoitus tuli tutummaksi , mitä se oli aikaisemmin .Opin laskemaan, mistä investoinnit koostuvat ja käyttöpääoma.
 - Liikeidea tuli aika selväksi ,mikä se on.
 - Epäselvemmäksi asiaksi jäi, mikä yritysmuoto on kaikista riskialttein konkurssille.
-
- opin maksamaan laskuja netin kautta
 - ihan mielenkiinnostusta ois yrittäjäyys. kiinnostusta tuli heti tämän jakson aikana.
 - ihan hyvin meni mutta tuli liika tuli poissa oloja niin jäi niin paljo muista jälkeen kaikista.

klo 10.30-16.00

Opiskelijoiden saatua yhteenvetonsa valmiiksi, siirryimme työsaliin jatkamaan keskeneräisiä töitämme.

Veikko, Ville, Antti ja Joni jatkoivat taulutelineiden valmistusta. Aarne teki perhopenkkiä ja Marko jatkoi lopputyönsä tekoa.

to 11.01.2007 klo 8.30-11.30

Aamukahvin jälkeen lähdimme jatkamaan keskeneräisiä töitämme. Veikko, Ville ja Antti jatkoivat taulutelineen valmistusta. Aarne teki perhopenkkiä.

pe 12.01.2007 klo 8.30-14.00

Aamukahvin jälkeen lähdimme jatkamaan keskeneräisiä töitämme. Veikko ja Joni jatkoivat taulutelineen valmistusta. Aarne teki perhopenkkiä ja Marko jatkoi lopputyönsä tekoa.